

'DelicARTessen' posa al dia l'art a la galeria Montoriol i el Macba es renova amb exposicions

La diversitat de l'art actual

Art i arts

JUAN BUFILL

DelicARTessen és la gran exposició col·lectiva d'art actual en petit i mitjà format que se celebra a la galeria barcelonina Esther Montoriol des del 2002. És oberta fins a primers hores de visita. És gran pel nombre d'obres –més de quatre-centes– i d'artistes –entorn de noranta– que sol presentar. Ara, el que sorprèn és el bon nivell i la diversitat d'aquesta mostra. *DelicARTessen* suposa cada any una bona ocasió de conèixer una part significativa de l'art actual que es fa a Barcelona principalment i també en altres ciutats europees.

Això es deu al fet que el criteri de la galerista és obert, lliure i pluralista, a més de selectiu. Als dos pisos de la galeria, les obres –en suports molt diferents– s'hi acumulen i s'hi expandeixen com a constel·lacions d'imatges. Podem gaudir d'un video de Jep Brengaret tan bo com els millors de la fira Loop o els del festival Flux; de les escultures de reciclatge de Jordi W. Saladrigas, Manel Rubiales, Cesc Riera i Nuno Carvalho; de la pintura figurativa de Xevi Solà, Marcos Palazzi, Març Rabal, Mònica Subidó, Plácido Romero i Jabí Machado; de les abstraccions de Víctor Pérez Porro, Sabine Finckener, Juan Escudero, Rosanna Casano i Sarah West; dels cianotips d'Aleix Risa, o també de les estampes ecològiques de Rosó Cusó i els dibuixos i collages de Flavio Morais, Rafa Castañer i Fum. És una mostra generosa que té lloc en una ciutat on de col·leccionistes

d'art contemporani no n'hi hagaires.

Ampliació i obertura del Macba. Els últims mesos i anys s'ha debatut sobre la necessària ampliació del Macba. Una vegada resolta l'absurda polèmica que va enfrontar la salut pública amb la difusió de l'art, s'ha optat per augmentar l'espai del museu en un edifici veí que, al seu torn, serà objecte d'ampliació. Aquesta solució serà positiva si el projecte arquitectònic és encertat i funcional. És, de fet, l'opció que vaig defensar fa vuit anys en un text publicat en aquest diari ("Ampliació espacial i obertura sensorial", 8/XI/2011), quan Leopoldo Rodés va indicar la necessitat de creixement espacial. Tot i això, segurament serà una ampliació a mitjà o llarg termini insuficient per a les necessitats i possibilitats d'aquest museu. El que sí que s'està complint és aquella obertura mental i sensorial que reclamava en aquell text. Malgrat els freqüents retrets contra un Macba "avorrit" o "massa conceptual", el cert és que amb l'actual equip directiu encapçalat per Ferran Barenblit el museu està presentant exposicions esplèndides, com ho va ser la de Christian Marclay –el catàleg acabat de publicar sembla una peça de bibliòfil–, o tan suggestiva com l'actual dedicada a les escultures imantades de Takis (Atenes, 1925-2019).

'DelicARTessen'. Una obra de Xevi Solà a la mostra col·lectiva de la galeria Montoriol

Mean streets ni la fotografia i el muntatge de *Toro salvatge* o *Taxi driver*, però si passes per alt alguna disfunció del rejuveniment digital tota la resta és una excepcional lliçó de narració cinematogràfica. Tres hores i mitja fluides i sense intermedis en sales de cinema, o bé per Netflix. En aquest cas, a diferència de la *Roma* d'Alfonso Cuarón, no hi ha un so envoltant ni unes imatges enlluernadores que facin imprescindible la visió en cinema, tot i que a la pantalla domèstica es perd l'experiència immersiva. La

direcció precisa, mesurada i sense ostentacions de virtuosisme recorda els millors clàssics de John Ford i Akira Kurosawa. Els gèngsters no apareixen guarnits amb glamur i calidesa familiar com a la trilogia *El padri* i resulten més reals, tant com els gèngsters francesos de pel·lícules amb guió de José Giovanni com *Le deuxième souffle* (Hasta el último aliento, dirigida per Melville) i amb direcció de Jacques Becker (*Touchez pas au grisbi*, un model de cinema negre crepuscular del qual Scorsese va prendre nota). La pel·lícula és una reflexió sobre el poder potser tan precisa com les d'*El padri* i *Ciudadà Kane*, tot i que menys exhaustiva i més obliqua. La història hi apareix només com a rerefons, però el que fa un vulgar pinxo està relacionat amb temes com la guerra, l'assassinat d'un president, la victòria d'un altre candidat o la corrupció d'un país i un sistema. ●

La paradoxa Scorsese. Martin Scorsese s'ha passat mitja vida filmant pel·lícules violentes o de gèngsters, com *Un dels nostres* i *Casino*. I, tot i això, per mi les seves obres mestres continuaven sent precisament dues excepcions en la seva filmografia. La primera, una adaptació sublim, romàntica i subtilment terrible d'una novel·la antiga d'Edith Wharton: *L'edat de la innocència* (1993). La segona, un documental molt més profund del que podria semblar a un públic poc atent: *George Harrison: living in the material world* (2011). Crec que amb *El irlandès* ha aconseguit realitzar una obra mestra en el seu gènere preferit. No té l'encant de

CRÍTICA DE ROCK

Salvatges

Ilegales

Lloc i data: Sala Razzmatazz (13/XII/2019)

DONAT PUTZ

Van sorgir com una bufetada el 1983 amb un àlbum homònim a la portada del qual, obra d'Ouka Leele, hi havia un paio encorbat a punt de volar-se el cap. Des d'aleshores –amb pauses i canvis de formació– Ilegales escriu una crònica rockera ferotge, alhora que fascinant. Divendres, Jorge Martínez i els seus socis van actuar a Barcelona (on lamentablement al dia següent els van robar sis instruments de la furgoneta) contractats pel Festival del Mil·lenni. Hi presentaven *Rebelión*, disc publicat a finals del 2018 que, per no desentonat, té una portada d'impacte: una imatge banyada en vermell de la cèlebre estàtua de la plaça de l'Àngel Caigut de Madrid.

Acabat d'arribar d'Amèrica Llatina, el combo asturià va convocar una audiència en general tan madura i entusiasta com la mateixa banda. Amb moderada atenció al contingut de *Rebelión*, Ilegales van travar un concert generós on van caure les enormes canonades que han anat acumulant després de dècades de treball irredempt: *Yo soy quien espia los juegos de los niños*, *Soy un macarra*, *Odio los pasodobles...*, que van tancar les dues hores d'actuació, i potser a tall de colofó ideològic, amb *Destrúye*.

Ràbia, alguna cosa que va més enllà de l'incorrecció política, i un punxegut sentit de l'humor, conflueixen en la proposta d'un Martínez en esplèndida forma malgrat els 64 anys que ha viscut, segurament de manera no gaire monacal. El que s'ha dit val pel tot vital que van mostrar els músics, però també per l'esperit que il·lumina el seu cançoner més recent, amb especial èmfasi a *Sino luchas te matas*, que va encaixar com un quant de seda al repertori de la nit amb el seu precís consell: "Ser mans es perillós". Bravo també per la mostra de bon gust i intel·ligència quan van retre homenatge als Lone Star amb *Mi calle*. Parafraçant una de les seves cançons més famoses, els temps d'Ilegales ja no són nous, però continuen sent tan salvatges com sempre. ●

L'AGENDA

Barcelona

Anuari cultural 2019

La Fundació Romea organitza una taula rodona amb nou periodistes especialitzats barcelonins per fer balanç de l'any cultural a la ciutat. Es tracta tant de comentar quins han estat els creadors, obres, espectacles, propostes públiques i iniciatives privades que han destacat especialment, com també de dialogar sobre la contribució de la cultura a la societat.

TEATRE ROMEA, 19 h. GRATUÏT

'La caps vermella'

Presentació del llibre fotogràfic *La caps vermella*, que exposa les instantànies que Antoni Campaña va fer de la Guerra Civil i que fins ara no havien sortit a la llum. L'acte comptarà amb el periodista Plàcid Garcia-Planas i l'historiador Arnau González, escriptors que han col·laborat en la publicació.

LA CASA DEL LLIBRE PASSEIG DE GRÀCIA, 62. 19 h. GRATUÏT

La guerra des d'una visió feminista

Projectió del documental *Comandant Arian* i col·loqui amb la seva autora, Alba Sotorra. La història se centra en Arian, una dona embarcada en la missió de guanyar la llibertat de la següent generació de dones sirianes. Després de conivir durant mesos amb Arian i les seves tropes, Sotorra retrata la guerra i perfila una història de llibertat.

ATENEU BARCELONÈS

C/ CANUDA, 6. 19 h. GRATUÏT

Girona

Presentació de 'Tot Abulcàssim'

L'escriptor Jordi Cornudella presenta el seu llibre titulat *Tot Abulcàssim* en una conversa amb el també escriptor Josep M. Fonalleras.

LLIBRERIA 22. C/ HORTES, 22. 19 h. GRATUÏT

SI VOLEU PUBLICAR UNA ACTIVITAT EN AQUESTA PÀGINA O A L'AGENDA DIGITAL DE LA VANGUARDIA, ENTREU I CREEU-VOS UN COMPTE A: WWW.LAVANGUARDIA.COM/AGENDA

JCM ORQUESTRA SIMFÒNICA CAMERA MUSICAE

DIJOUS

19

DESEMBRE 2019

20.30 H

DISSABTE

21

DESEMBRE 2019

12.00 H

PAJAU DE LA MÚSICA CATALANA TEMPORADA 2019-20

STAR WARS

I ALTRES B.S.O. DE JOHN WILLIAMS

VLADIMIR KULENOVIC, DIRECTOR

ORQUESTRA CAMERA MUSICAE

WILLIAMS: Star Wars, E.T., Harry Potter, Jurassic Park, Schindler's List

{ Temps d'Emocions }

COL·LABOREN:

